

Bruselj, 21. oktober 2025
(OR. en)

14310/25

CLIMA 455
ENV 1068
ONU 72
DEVGEN 185
ECOFIN 1384
ENER 545
MAR 139

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Datum:	21. oktober 2025
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	14086/25
Zadeva:	Priprave na 30. zasedanje Konference pogodbenic (COP30) Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC) (Belém, Brazilija, 10.–21. november 2025) – sklepi Sveta

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o navedeni temi, ki jih je Svet odobril na 4126. seji 21. oktobra 2025.

**Priprave na 30. zasedanje Konference pogodbenic (COP30) Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC)
(Belém, Brazilija, 10.–21. november 2025)**

– sklepi Sveta –

SVET EVROPSKE UNIJE –

**NUJNOST PODNEBNEGA UKREPENJA TER PRILOŽNOSTI ZA LJUDI IN
GOSPODARSTVA**

1. JE MOČNO ZASKRBLJEN zaradi nenehnega povečevanja ravni toplogrednih plinov v ozračju, opaženih postopnih naravnih procesov, vključno z dvigom morske gladine in izgubo ledeniške mase, ter vse intenzivnejših, daljših, obsežnejših in pogostejši ekstremnih vremenskih dogodkov po vsem svetu, med drugim vročinskih valov, požarov v naravi, suš in poplav; POUDARJA, da so podnebne spremembe eksistencialna grožnja za človeštvo, ekosisteme in biotsko raznovrstnost ter za mir in varnost, ki ne prizanaša nobeni državi, ozemlju ali regiji;
2. POZDRAVLJA deseto obletnico Pariškega sporazuma in pomen njegovega v prihodnost usmerjenega in vključujočega okvira za spodbujanje potrebnega globalnega odzivanja za reševanje skupnih izzivov, ki jih prinašajo podnebne spremembe, ter POUDARJA, da naj bi se po podatkih Medvladnega panela za podnebne spremembe (IPCC) globalna povprečna temperatura do leta 2100 dvignila za približno 2,8 °C glede na nacionalno določene prispevke za leto 2021 v primerjavi s predindustrijsko ravnjó;

3. IZRAŽA ZASKRBLJENOST zaradi še vedno zevajoče vrzeli med ambicijami in izvajanjem ter PONOVRNO POUDARJA, da je mednarodno angažiranje v obliki močnega in učinkovitega multilateralizma, ki temelji na pravilih, bistvenega pomena za uspešno obravnavanje podnebnih sprememb po vsem svetu;
4. PRIZNAVA, da je bilo leto 2024 najtoplejše, odkar potekajo meritve, in prvo, v katerem je letno povprečje dviga povprečne globalne temperature na površju preseglo 1,5 °C nad predindustrijsko ravnjo, ter da so vplivi in tveganja podnebnih sprememb vse bolj zapleteni in jih je težje obvladovati; IZPOSTAVLJA, da se vsakič, ko se poveča globalno segrevanje, povečajo tudi verjetnost in učinki nenadnih in obsežnih nepopravljivih sprememb v podnebnih in zemeljskih sistemih, med drugim tudi sprememb, ki se sprožijo, kadar so dosežene prelomne točke;
5. POUDARJA, da je zelo nujna okrepitev sodelovanja in odzivanja na svetovni ravni v zvezi z izrednimi podnebnimi razmerami, in sicer z znatno pospešitvijo zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, da bi omejitev globalnega segrevanja na 1,5 °C še vedno ostala dosegljiva za vse države, zlasti za glavne onesnaževalke, in s pospešenimi premiki v smer trajnostnega razvoja, odporne proti podnebnim spremembam, ter da bo z vsakokratnim nadaljnjim odlaganjem usklajenega globalnega ukrepanja zamujena zelo kratkotrajna in hitro izmikajoča se priložnost za zagotovitev življenja vredne, uspešne, zdrave, pravične in trajnostne prihodnosti za vse;
6. POUDARJA, da je potreben hiter svetovni prehod na podnebno nevtralna, odporna, za naravo pozitivna ter krožna in z viri gospodarna gospodarstva in družbe. Ta prehod mora potekati s hitrostjo in v obsegu, ki sta potrebna, da bi bil cilj omejitve globalnega segrevanja na 1,5 °C še vedno dosegljiv, ter mora biti pravičen in vključujoč, spodbujati na človekovih pravicah temelječ pristop k razvoju in zagotavljati, da nihče ne bo zapostavljen;
7. IZPOSTAVLJA, da podnebno ukrepanje ljudem, planetu in trajnostnemu svetovnemu gospodarstvu prinaša priložnosti in številne koristi v smislu boljšega življenjskega standarda, zdravja, gospodarskega in socialnega razvoja, novih in dostojnih delovnih mest, boljše vodne varnosti, trajnostnih prehranskih sistemov in cenovno dostopne energije ter zaščite snovne in nesnovne kulturne dediščine, ter SE ZAVEDA, da stroški neukrepanja znatno presegajo stroške pravočasnega in učinkovitega podnebnega ukrepanja;

8. POUDARJA, da so celostne politike razogljičenja, vključno s podnebno, okoljsko, energetsko in industrijsko politiko, če se izvajajo pravično in vključujoče, močno gonilo gospodarske konkurenčnosti in večje inovativnosti v smislu zniževanja cen energije ter ustvarjanja kakovostnih delovnih mest in pravih pogojev za razcvet podjetij, s čimer se postavljajo temelji za trajnostno in uspešno svetovno gospodarstvo z ničelno stopnjo neto emisij v prihodnosti; v zvezi s tem OPOZARJA na pomen učinkovitih nacionalnih instrumentov za oblikovanje cen ogljika, saj so ti eden od najuspešnejših in stroškovno najučinkovitejših načinov za zmanjšanje emisij, ter na njihov potencial za preusmeritev finančnih tokov v podnebno ukrepanje; POZIVA pogodbenice, naj sprejmejo in razširijo učinkovito oblikovanje cen ogljika na nacionalni ravni, da bi povečale delež svetovnih emisij, zajetih v oblikovanje cen ogljika; NAMERAVA okrepiti sodelovanje s partnerskimi državami in obravnavati morebitna tveganja selitve virov CO₂;
9. PONOVRNO POUDARJA pomen najboljših razpoložljivih znanstvenih dognanj pri odzivanju na podnebne spremembe, zlasti IZPOSTAVLJA ugotovitve šestega ocenjevalnega poročila in PODPIRA tekoče delo IPCC v sedmem ocenjevalnem ciklu; OPOZARJA, da so njegove ocene izvedljivih rešitev pomembne za politiko, in POUDARJA pomen celovite in pravočasne predložitve prispevkov treh delovnih skupin IPCC v sedmem ocenjevalnem ciklu, da jih bo mogoče pravočasno obravnavati v okviru drugega pregleda globalnega stanja;
10. POZIVA vse pogodbenice, naj si prizadevajo za zagotavljanje javnih informacij o stanju podnebnega sistema na podlagi najboljših razpoložljivih znanstvenih dognanj, zlasti s strani IPCC; z veliko zaskrbljenostjo UGOTAVLJA, da se o podnebjju širi vse več napačnih informacij in dezinformacij ter da sta potrebna nacionalno in mednarodno ukrepanje in sodelovanje za osveščanje in boj proti temu diskurzu, tudi z vključevanjem teh informacij v politike izobraževanja in usposabljanja, ter v zvezi s tem POUDARJA, kako pomembno je zagotoviti dolgoročno zbiranje in izmenjavo podnebnih podatkov, da bi prispevali k zagotavljanju uporabnih informacij o podnebnih spremembah, in OPOZARJA, da je dostop do takih informacij ključen za dejavno sodelovanje in vključenost v svetovnem prehodu;

11. IZRAŽA GLOBOKO ZASKRBLJENOST zaradi dolgoročne škode za podnebje in okolje, ki jo poleg ogromnega človeškega trpljenja povzročajo oboroženi spopadi po vsem svetu, in PONOVRNO POUDARJA, da je močno zaskrbljen zaradi tveganja, ki ga ti spopadi predstavljajo za učinkovito globalno ukrepanje v boju proti trojni krizi planeta, to je proti podnebnim spremembam, izgubi biotske raznovrstnosti in onesnaževanju; POUDARJA, da vojne ne le ogrožajo svetovno varnost in stabilnost, temveč imajo tudi resne negativne sekundarne učinke na energetske in prehranske varnosti, zato se mora mednarodna skupnost nanje odločno in nemudoma odzvati; PONOVRNO POUDARJA, da odločno obsoja vojno agresijo Rusije proti Ukrajini, ki je očitna kršitev Ustanovne listine ZN in mednarodnega prava; PONOVRNO tudi POUDARJA, da je zelo zaskrbljen zaradi razmer na Bližnjem vzhodu, kot je izrazil tudi Evropski svet v sklepih iz junija 2025;

DOSEGANJE USPEHA V BELÉMU

12. POZDRAVLJA sporočilo o nacionalno določenih prispevkih za obdobje po letu 2030 in POZIVA vse pogodbenice, ki še niso predložile svojih nacionalno določenih prispevkov, naj to nemudoma storijo;
13. POZDRAVLJA napovedi, ki jih je generalni sekretar ZN podal v okviru posebnega dogodka na visoki ravni o podnebnem ukrepanju, in Z ZANIMANJEM PRIČAKUJE zbirno poročilo o nacionalno določenih prispevkih;
14. POUDARJA, da bi morali nacionalno določeni prispevki za obdobje po letu 2030 odražati napredek in najvišje možne ambicije ter bi morali biti usklajeni s poteki emisij, ki globalno segrevanje omejujejo na 1,5 °C, in z najboljšimi razpoložljivimi znanstvenimi dognanji, ob upoštevanju različnih nacionalnih okoliščin, morali pa bi tudi vključevati cilje absolutnega zmanjšanja emisij v celotnem gospodarstvu, ki zajemajo vse toplogredne pline, sektorje in kategorije, ter prikazati, kako pogodbenice izvajajo prvi pregled globalnega stanja; v zvezi s tem POUDARJA, kako pomembno je, da se ti nacionalno določeni prispevki razvijajo in učinkovito izvajajo z domačimi strategijami, politikami in ukrepi, vključno z naložbenimi načrti in državnimi platformami, ki so podlaga za sprostitev finančnih in poslovnih priložnosti;

15. NUJNO POZIVA vse pogodbenice, zlasti glavne onesnaževalke, ki so predložile nacionalno določene prispevke, ki niso usklajeni s ciljem 1,5 °C, naj hitro posodobijo in okrepijo cilje v teh prispevkih ter sporočijo ali revidirajo svoje dolgoročne strategije za razvoj z nizkimi emisijami toplogrednih plinov v smeri pravičnega prehoda na neto ničelne emisije do leta 2050, pri čemer naj upoštevajo različne nacionalne okoliščine;
16. IZPOSTAVLJA, da potrebujemo namenski politični prostor in izid pogajanj na konferenci COP30, v katerem bodo upoštevane ugotovitve iz zbirnega poročila UNFCCC o nacionalno določenih prispevkih ter obravnavana skupna raven ambicij in izvajanja, med drugim da bodo v ta namen podana jasna in izvedljiva priporočila za uspešno izvajanje Pariškega sporazuma; v zvezi s tem PONOVRNO POUDARJA, da lahko cilj 1,5 °C ostane dosegljiv samo s skupnim odzivanjem na svetovni ravni;
17. POZIVA k vsakoletni preučitvi zbirnih poročil UNFCCC o nacionalno določenih prispevkih, tudi v delu, ki govori o tem, kako okrepiti te prispevke in njihovo izvajanje, vključno z njihovo uskladitvijo s ciljem 1,5 °C in svetovnimi prizadevanji za blažitev podnebnih sprememb, dogovorjenimi v okviru prvega pregleda globalnega stanja;
18. POUDARJA, kako pomemben je delovni program za blažitev podnebnih sprememb, namenjen nujnemu povečanju ambicij in pospežitvi izvajanja na tem področju v tem ključnem desetletju, in to na način, ki dopolnjuje pregled globalnega stanja; POZIVA vse pogodbenice, naj se angažirajo in si skupaj prizadevajo za izboljšanje funkcionalnosti, učinkovitosti ter regionalne in socialne vključenosti delovnega programa za blažitev podnebnih sprememb in njegovih svetovnih dialogov, da bi tako izpolnili njegove cilje;
19. IZPOSTAVLJA, da je treba skupaj izvajati vse vidike prvega pregleda globalnega stanja in zagotoviti, da bodo njegovi rezultati v prakso preneseni na vseh ustreznih delovnih področjih in v vseh ustreznih ustanovljenih organih v okviru Pariškega sporazuma, ter POUDARJA, da je treba čim prej doseči dogovor o podrobnostih dialoga iz Združenih arabskih emirатов, da se zagotovi uspešno izvajanje celotnega prvega pregleda globalnega stanja;
20. PONOVRNO POZIVA k pravičnemu, urejenemu in poštenemu prehodu s fosilnih goriv v energetske sisteme v skladu s ciljem 1,5 °C, ob pospežitvi ukrepanja v tem kritičnem desetletju, da bi tako najpozneje do leta 2050 dosegli ničelno stopnjo neto emisij skladno z najboljšimi razpoložljivimi znanstvenimi dognanji; POZIVA vse pogodbenice, zlasti glavne onesnaževalke, naj svoj prispevek k temu pozivu prenesejo v prakso;

21. NUJNO POZIVA vse pogodbenice, naj uresničijo poziv k potrojitvi zmogljivosti za energijo iz obnovljivih virov na svetovni ravni in podvojitvi povprečne letne stopnje izboljšanja energetske učinkovitosti na svetovni ravni do leta 2030; POUDARJA, da morajo biti ti cilji povezani s prihranki energije ter postopnim opuščanjem proizvodnje in porabe energije iz fosilnih goriv na svetovni ravni, POZDRAVLJA delo, ki ga agencije, kot sta Mednarodna agencija za energijo (IEA) in IRENA, opravljajo na področju analiziranja napredka, doseženega v zvezi s tem pozivom, ter UGOTAVLJA, da je bilo v letu 2024 na svetovni ravni dodanih 582 GW zmogljivosti za energijo iz obnovljivih virov; POUDARJA, da so bile pogodbenice v okviru izvajanja vseh z energijo povezanih svetovnih prizadevanj, dogovorjenih v sklopu soglasja iz Združenih arabskih emirатов, na način, določen na nacionalni ravni, in ob upoštevanju mešanice energijskih virov posamezne države članice, v skladu s točko 28 pregleda globalnega stanja pozvane, naj prispevajo k svetovnim prizadevanjem za pospešitev brezemisijских in nizkoemisijских tehnologij; IZPOSTAVLJA tudi, da je treba pospešiti razogljičenje industrije in preprečiti vezanost na emisije v industrijskih sektorjih, v katerih je težko zmanjšati emisije, ter POZDRAVLJA napredek mednarodnih pobud na tem področju;
22. POZIVA k čimprejšnji postopni odpravi subvencij za fosilna goriva, ki ne prispevajo k odpravi energetske revščine ali k pravičnemu prehodu;
23. POUDARJA, da bo prehod na podnebno nevtralno gospodarstvo skladno s tem, da bi bil cilj 1,5 °C še vedno dosegljiv, zahteval postopno globalno opuščanje fosilnih goriv z nezmanjšanimi emisijami ter vrhunec in upad njihove porabe že v tem desetletju, da bi zagotovili potrebno ublažitev, kot je navedel IPCC;
24. v zvezi s tem POUDARJA, da v energetske sektorju že precej pred letom 2050 večinoma ne bi več smelo biti fosilnih goriv in da si je treba prizadevati, da bi bil elektroenergetski sistem v 30-ih letih tega stoletja po vsem svetu popolnoma ali pretežno razogljičen in da pri tem ne bi bila dopuščena nova proizvodnja električne energije iz premoga, saj so stroškovno učinkoviti ukrepi za ničelne emisije v navedenem sektorju že široko dostopni, kar prinaša številne koristi, med drugim za trajnostni razvoj, zdravje ljudi in kakovost zraka, ustvarjanje delovnih mest ter energetska varnost;

25. poleg tega POUDARJA, da so tehnologije za zmanjševanje emisij, ki ne škodujejo bistveno okolju, na voljo le v omejenem obsegu in jih je treba uporabljati za zmanjšanje emisij predvsem v sektorjih, v katerih je težko zmanjšati emisije, in da morajo tehnologije za odstranjevanje ogljika prispevati k negativnim globalnim emisijam, ter OPOZARJA, da se te tehnologije ne bi smele uporabljati za odlašanje s podnebnim ukrepanjem v sektorjih, v katerih so na voljo izvedljive, uspešne in stroškovno učinkovite alternative za blažitev podnebnih sprememb, zlasti v tem ključnem desetletju; obenem SE ZAVEDA napredka, doseženega pri razvoju teh tehnologij, in njihove prihodnje potencialne vloge pri zmanjševanju emisij v sektorjih, v katerih je težko zmanjšati emisije, da bi pospešili razogljičenje in do leta 2050 dosegli podnebno nevtralnost;
26. PONOVRNO POUDARJA, da so ohranjanje, varstvo in obnavljanje narave, vključno z morskimi, gorskimi, sladkovodnimi, obalnimi in kopenskimi ekosistemi, ključnega pomena, da se doseže temperaturni cilj 1,5 °C;
27. IZPOSTAVLJA kontinuirano zavezanost krepitvi prizadevanj za zaustavitev in obrnitev trenda krčenja in degradacije gozdov do leta 2030, kot je poudarjeno v rezultatih prvega pregleda globalnega stanja, tudi s krepitvijo svetovnih prizadevanj za varstvo in obnovo gozdov, trajnostno gospodarjenje z gozdovi, krožno in trajnostno biogospodarstvo, pa tudi za trajnostne prehranske sisteme in kmetijstvo, odporno proti podnebnim spremembam, ter v zvezi s tem POUDARJA, da bi lahko s temi prizadevanji zagotovili kratkoročne in dolgoročne podnebne in okoljske koristi v okviru blažitve podnebnih sprememb in prilagajanja nanje;
28. POZDRAVLJA prva dvoletna poročila o preglednosti, do zdaj predložena poročila o nacionalnih evidencah in prvo zbirno poročilo UNFCCC o dvoletnih poročilih o preglednosti; POZIVA vse pogodbenice, ki tega še niso storile, naj čim prej predložijo svoja dvoletna poročila o preglednosti, pri čemer je treba opozoriti, da lahko najmanj razvite države in male otoške države v razvoju ta poročila predložijo po lastni presoji; IZPOSTAVLJA, da bo odgovornost za ukrepanje in podporo, ki se zagotavljata prek okvira za večjo preglednost, bistvena za vzpostavitev in ohranjanje medsebojnega zaupanja pri tem, ko bodo vse pogodbenice izvajale svoje zaveze; POUDARJA, da potrebujemo namenski politični prostor in izid pogajanj na zasedanjih Konference pogodbenic, v katerih bodo upoštevana sedanja in prihodnja zbirna poročila UNFCCC o dvoletnih poročilih o preglednosti, da bi lahko ocenili skupni napredek vseh pogodbenic Pariškega sporazuma in dobro delovanje okvira za večjo preglednost ter prispevali k naslednjim pregledom globalnega stanja;

29. POUDARJA pomen, ki ga ima delovni program za pravični prehod v smislu pospešenih blažilnih ukrepov, usklajenih s ciljem 1,5 °C, in okrepljene prilagoditvene ukrepe, ki so pravični in vključujoči; POZIVA vse pogodbenice, naj si prizadevajo za rezultat, s katerim bi uresničili poti pravičnega prehoda, ki so znotraj omejitev našega planeta in osredotočeni na ljudi, po načelu neprezrtja, in okrepili zmogljivosti za izvajanje pravičnega prehoda na nacionalni ravni;
30. PONOVRNO POTRJUJE, da EU podpira izvajanje okvira Združenih arabskih emirats za globalno odpornost proti podnebnim spremembam, da bi povečali prilagoditveno sposobnost, okrepili odpornost in zmanjšali ranljivost; POUDARJA, da je treba na COP30 doseči dogovor o delovnem programu Združeni arabski emirati-Belém o kazalnikih za merjenje napredka pri doseganju globalnega cilja prilagajanja, da bi okrepili načrtovanje in izvajanje prilagajanja na vseh ravneh ter prispevali k drugemu pregledu globalnega stanja;
31. IZPOSTAVLJA, da je za okrepitev prilagoditvenih ukrepov v vseh sektorjih potreben vključujoč, vsedružbeni in vsevladni pristop, ki zajema celotno gospodarstvo; POZIVA k pametnejšim, hitrejšim in bolj sistematičnim prizadevanjem za prilagajanje, da bi zagotovili v prihodnost usmerjen, medsektorski in znanstveno utemeljen pristop; UGOTAVLJA, da povezovanje podnebnega in razvojnega načrtovanja prinaša številne koristi in izboljšuje priložnosti za trajnostne naložbe; v zvezi s tem SPODBUJA pogodbenice, naj predložijo, hitreje pripravijo in izvajajo svoje nacionalne načrte in strategije prilagajanja, ki naj bodo usklajeni z nacionalno določenimi prispevki in nacionalnimi prednostnimi nalogami in strategijami razvoja ter vključeni v nacionalne naložbene strategije;
32. PONOVRNO POTRJUJE stalno zavezo EU, da bo podpirala partnerske države, zlasti najmanj razvite države in male otoške države v razvoju, da bi okrepili njihove prilagoditvene sposobnosti, tudi z zagotavljanjem in mobilizacijo finančnih sredstev za prilagajanje iz vseh virov; v zvezi s tem UGOTAVLJA, da EU in njene države članice, ki so z leti okrepile svojo podporo, največ prispevajo k mednarodnemu javnemu podnebnemu financiranju za prilagajanje, tudi v okviru poziva v Glasgowu k podvojitvi financiranja za prilagajanje do leta 2025, in so zaupanja vredne partnerice pri izvajanju prilagajanja v državah v razvoju, ki zagotavljajo podporo, ki zajema širok nabor politik, povezanih s prilagajanjem, v okviru obvladovanja tveganja nesreč in razvoja, odpornega proti podnebnim spremembam, vključno z odzivanjem na potrebe v zvezi s krepitvijo zmogljivosti in tehnologijo; POZIVA vse sedanje in prihodnje ponudnike financiranja za prilagajanje, naj sledijo temu zgledu;

33. POUDARJA, da so naložbe v prilagajanje ključnega pomena, da bi za razvoj, odporen proti podnebnim spremembam, vzpostavili poti, ki bodo prinašale družbene in gospodarske koristi; obenem zasebni sektor ODLOČNO SPODBUJA, naj ima večjo vlogo pri znatnem povečanju financiranja za prilagoditveno ukrepanje;
34. POUDARJA, da je takojšnje ukrepanje za omejitev dviga globalne temperature na 1,5 °C ter okrepitev prilagajanja in podnebne odpornosti nujno, da bi preprečili, čim bolj zmanjšali ter obravnavali izgubo in škodo, ki sta povezani s škodljivimi učinki podnebnih sprememb; PONOVRNO POTRJUJE zavezo EU, da sodeluje z vsemi pogodbenicami in deležniki, ki to niso, kot je ustrezno, da bi se povečala podpora in sodelovanje pri odzivanju na izgubo in škodo, ki sta povezani z negativnimi učinki podnebnih sprememb, in sicer na globalni ravni, dosledno, dopolnjevalno in usklajeno, z novimi in že obstoječimi ureditvami financiranja, med drugim s Skladom za odzivanje na izgubo in škodo, pa tudi skozi delo Varšavskega mednarodnega mehanizma za izgubo in škodo zaradi podnebnih sprememb ter njegovega izvršnega odbora in santiaške mreže;
35. POZDRAVLJA doslej doseženi napredek v okviru Sklada za odzivanje na izgubo in škodo ter PONOVRNO POUDARJA zavezo EU, da se v celoti usposobita sklad in santiaška mreža, da bi preprečili, čim bolj zmanjšali in obravnavali izgubo in škodo, s tem pa zagotovili finančno in tehnično podporo državam v razvoju, ki so še posebej izpostavljene škodljivim učinkom podnebnih sprememb; SPODBUJA tesno sodelovanje in usklajevanje med santiaško mrežo in Skladom za odzivanje na izgubo in škodo;
36. POZDRAVLJA sklep o novem skupnem količinsko opredeljenem cilju glede podnebnega financiranja in v zvezi s tem OPOZARJA na sklepe Sveta o mednarodnem podnebnem financiranju, sprejete 10. oktobra; v tem kontekstu PRIZNAVA, da je mednarodno javno podnebno financiranje, tudi pod zelo ugodnimi pogoji, še vedno ključnega pomena za podpiranje ranljivih držav in skupnosti, še posebej tistih z omejeno sposobnostjo prilagajanja, ki so jih vplivi podnebnih sprememb nesorazmerno prizadeli, zlasti najmanj razvitih držav in malih otoških držav v razvoju;

37. POUDARJA, da je treba opredeliti ukrepe, ki bodo prispevali k sprostitvi financiranja v višini 1,3 bilijona USD do leta 2035, zlasti za mobilizacijo dodatnih zasebnih sredstev za države v razvoju, ter Z ZANIMANJEM PRIČAKUJE, da bosta s časovnim načrtom „od Bakuja do Beléma“ upoštevana nujna potreba po sprostitvi znatno večjega obsega zasebnega kapitala za podnebno ukrepanje in tozadevni preobrazbeni potencial ter da se bodo pospešile potrebne naložbe v zeleni prehod vseh gospodarstev; POZIVA k temu, da se s takšnimi ukrepi sprostijo novi viri financiranja za podnebno ukrepanje, olajša mobilizacija domačih virov in odpravijo ovire za dostop do podnebnega financiranja, pri tem pa upoštevajo različne nacionalne absorpcijske in izvedbene zmogljivosti;
38. POUDARJA, da je treba za nadaljnje povečanje podnebnega financiranja še naprej v vseh državah in na mednarodni ravni finančne tokove usklajevati z razvojnimi usmeritvami, ki vodijo v zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in v večjo odpornost družbe proti spremembi podnebja, ter nadaljevati reformo finančne arhitekture; POZIVA vse akterje, tudi centralne in lokalne oblasti, mednarodne finančne institucije, nacionalne razvojne banke, človekoljubne organizacije ter zasebne in institucionalne vlagatelje, naj si skupaj prizadevajo doseči ta cilj v skladu s svojim mandatom; POZDRAVLJA delo, opravljeno v okviru dialoga iz Šarm el Šejka, s katerim se je poglobilo razumevanje člena 2.1(c) Pariškega sporazuma in njegove povezave s členom 9 navedenega sporazuma, ter PRIČAKUJE, da se bodo pogodbenice strinjale s to novo razlago ključnih elementov člena 2.1(c) in se na CMA7 odločile, da napravijo pomemben korak naprej v zvezi z njim;
39. POUDARJA, da lahko učinki, ki izhajajo iz izvajanja domačih podnebnih ukrepov, v nekaterih primerih prečkajo meje; je še vedno ODLOČEN spodbujati in izmenjevati izkušnje glede dobrih praks, da bi se prek večstranskega sodelovanja čim bolj povečali pozitivni učinki teh ukrepov;

40. POUDARJA, da je treba krepiti zmogljivosti, da bi hitreje prešli na poti nizkoemisijskega razvoja, ki bo odporen proti podnebnim spremembam, ter PODPIRA lokalno ukrepanje za doseganje pravičnih, učinkovitih in trajnostnih rezultatov;
41. POUDARJA, kako pomembno je okrepiti sodelovalno ukrepanje pri razvoju in prenosu tehnologije kot sredstva za doseganje naših skupnih ciljev, ter PODPIRA krepitev obstoječih organov v sklopu Tehnološkega mehanizma v okviru UNFCCC in Pariškega sporazuma v povezavi s programom uvajanja tehnologije;
42. POZDRAVLJA zaključek vsebinskih pogajanj o členu 6 Pariškega sporazuma in OPOZARJA na potencial, ki ga ima ta člen pri spodbujanju nadaljnjih svetovnih ambicij za odpravo vrzeli pri omejevanju globalnega segrevanja, pod pogojem, da se zagotovijo najvišji standardi preglednosti, okoljske celovitosti, vključno s socialnimi in okoljskimi zaščitnimi ukrepi, trajnostnega razvoja in spoštovanja človekovih pravic;
43. PRIZNAVA, da posledice podnebnih sprememb in degradacije okolja najbolj občutijo ženske in dekleta ter ranljive skupine v družbi, ki pa najmanj prispevajo k podnebnim spremembam in so zaradi obstoječih neenakosti ter večplastnih in presečnih oblik diskriminacije v ranljivem ali marginaliziranem položaju;
44. POUDARJA, da je treba po COP30 pripraviti nov in okrepljen akcijski načrt za enakost spolov, in JE ŠE VEDNO ODLOČEN, da bo skupaj z vsemi pogodbenicami nadaljeval delo v zvezi z vključevanjem vidika spola v proces UNFCCC in se zavzemal za napredek glede enakosti spolov, pa tudi polnega in enakopravnega uživanja vseh človekovih pravic s strani žensk in deklet ter njihovega opolnomočenja po vsem svetu, saj je to ključnega pomena za učinkovito podnebno ukrepanje, doseganje naših podnebnih ciljev in krepitev svetovne odpornosti;

45. NUJNO POZIVA vse pogodbenice, naj zagotovijo enakopravno, polno, učinkovito in smiselno udeležbo žensk in mladih, v vsej njihovi raznolikosti, na vseh področjih javnega in političnega življenja v skladu z akcijskim načrtom EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2024¹, pa tudi pri podnebnem ukrepanju s krepitvijo zmogljivosti, načrtovanjem, odločanjem, izvajanjem, spremljanjem in poročanjem, ter OPOZARJA, da je tudi sam odločen to storiti;

KREPITEV PODNEBNEGA UKREPANJA IN POVEZAV Z DRUGIMI PROCESI

46. POUDARJA, da morajo vse pogodbenice pri ukrepanju proti podnebnim spremembam spoštovati, spodbujati in izpolnjevati obveznosti, ki jih imajo po mednarodnem pravu na področju človekovih pravic, ter ščititi te pravice, vključno s pravico do čistega, zdravega in trajnostnega okolja, ki sta jo priznala Svet ZN za človekove pravice in Generalna skupščina ZN, Meddržavno sodišče pa potrdilo kot predpogoj, ki je bistven za uživanje drugih človekovih pravic in s tem uživanjem neločljivo povezan, s pravicami domorodnih ljudstev, kot so določene v Deklaraciji ZN o pravicah domorodnih ljudstev, ter pravicami migrantov, otrok in mladih, starejših, invalidov, lokalnih skupnosti in ljudi v ranljivem položaju, pa tudi z enakostjo spolov, polnim in enakopravnim uživanjem vseh človekovih pravic s strani žensk in deklet, njihovim opolnomočenjem in medgeneracijsko pravičnostjo;
47. predsedstva COP in sekretariat UNFCCC POZIVA, naj zagotovijo nemoteno organiziranje in cenovno dostopno udeležbo vseh pogodbenic in deležnikov, da bi zaščitili vključenost in legitimnost zasedanj COP; POUDARJA, da je treba povečati učinkovitost procesa UNFCCC, da bi olajšali in pospešili izvajanje, ambicije in mednarodno sodelovanje, hkrati pa vsem akterjem zagotovili platformo za njihovo angažiranost; v zvezi s tem SPODBUJA prizadevanja za povečanje preglednosti in učinka, tudi z določanjem dnevnih redov, boljšim usklajevanjem sestankov in organizacijo, ki bo sorazmerna in skladna z doseganjem ciljev procesa;

¹ V skladu z akcijskim načrtom EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2024. Akcijski načrt je bil podaljšán do leta 2027.

48. IZPOSTAVLJA vodilno vlogo deležnikov, ki niso pogodbenice, vključno z zasebnim sektorjem in poslovnimi akterji, ter POUDARJA, da je treba okrepiti sodelovanje z lokalnimi in regionalnimi vladami in skupnostmi pri pospeševanju in širjenju socialno pravičnega podnebne ukrepanja, tudi v okviru procesa UNFCCC; SPODBUJA nadaljnjo angažiranost teh deležnikov za učinkovito izvajanje Pariškega sporazuma in pregleda globalnega stanja, tudi prek svetovnega programa za ukrepanje proti podnebnim spremembam in preglednih zavez, ki omogočajo odgovornost, ob podpori akcijskih načrtov, ki temeljijo na najboljših razpoložljivih znanstvenih dognanjih;
49. POZDRAVLJA osredotočenost predsedstva COP30 na svetovni program za ukrepanje proti podnebnim spremembam ter na pospešitev izvajanja Pariškega sporazuma in prvega pregleda globalnega stanja;
50. POUDARJA, da so smiselna udeležba javnosti ter njena angažiranost in dostop do informacij, tudi civilne družbe, mladih in vseh deležnikov, ključni za spodbujanje socialne pravičnosti, poštenosti, vključenosti in socialne kohezije pri svetovnem prehodu na podnebno nevtralen in odporen planet;
51. ponovno OPOZARJA na medsebojno povezavo med obravnavanjem podnebnih sprememb in doseganjem napredka v zvezi s cilji trajnostnega razvoja;
52. POZDRAVLJA svetovalno mnenje o podnebnih spremembah, ki ga je pripravilo Meddržavno sodišče, zlasti vidike v njem, ki potrjujejo resnost groženj, ki jih te spremembe predstavljajo; dejstvo, da je za odzivanje na to grožnjo potrebno sodelovanje vseh držav, ki morajo ukrepati posamično in skupaj ter v ta namen storiti vse, kar je v njihovi moči, da bi preprečile nevarne podnebne spremembe, in osrednjo vlogo, ki jo ima Pariški sporazum, saj določa jasen sklop ciljev, hkrati pa zagotavlja pravični forum za to sodelovanje;

53. PRIZNAVA, da so krize, ki zadevajo podnebne spremembe in izgubo biotske raznovrstnosti, onesnaževanje, degradacijo tal ter degradacijo voda in oceanov, soodvisne in se vzajemno krepijo; ZATRJUJE, da imajo ukrepi, kot so trajnostno gospodarjenje z zemljišči, oceani in vodo, vključno z rešitvami, ki temeljijo na naravi, ter varovanje in obnova svetovnega vodnega kroga ter zdravih in biotsko raznovrstnih ekosistemov ključno vlogo pri splošnem podnebnem ukrepanju, in POUDARJA, da je uspešna obravnava tega možna le z doslednim pristopom, ki vključuje vzajemno koristne strategije, v zvezi s tem IZPOSTAVLJA temeljno vlogo drugih mednarodnih organizacij in procesov ter sinergij z njimi, vse pogodbenice in zadevne deležnike pa POZIVA, naj k reševanju trojne krize planeta pristopajo bolj celostno, zlasti na nacionalni ravni, da bo zagotovljeno solidarno izvajanje Pariškega sporazuma in Kunminško-montrealskega svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost ter na svetovni ravni dosežena nevtralnost degradacije zemljišč; IZPOSTAVLJA ključno vlogo oceanov z vidika energije, podatkov in strateških virov ter urejanja podnebja na Zemlji in POZDRAVLJA v Nici sprejete zaveze za oceane, vključno z evropskim paktom za oceane;
-